

(Време, 29.12.2010)

Много тога је 2010. било у хроничној реконструкцији, музеји, влада, Мишарска улица... Може ли се у Заједницу за угаљ и челик без железнице? Хоће ли уследити 2484. питање за ЕУ кандидатуру: "Да ли ћете некад добити неку утакмицу у Лиги шампиона, и како то намерава да постигнете?"

2010. је година наших јубилеја – хиљаду бројева "Времена" и 20 година од оснивања нашег листа. Ови се опет не сетише да нам дају бар једну Светог Саве декорацију, него нас ударили на муке. Прошле године Закон о информисању, због кога се и ОЕБС потрес'о, а ове године сатреше нас помоћу Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму. Новинарима је пушење на радном месту као глумцу шминка и костим, а ми чуримо на небесима, на оној терасици СОКОЈ-а направљеној за једну певачицу и једну кафу, са оним осећањем с којим смо због дувана кршили санкције Савета безбедности осветнички тресемо пепео на Мишарску улицу, лепо реконструисану, али без неког видљивог разлога.

И једна мала група прерушених Београђана такође је протестовала у фебруару због сече платана током реконструкције Булевара краља Александра. Реконструкција тог булевара је завршена, нови платани, увијени у неке тежињаве пелене, па засађени, сваки кошта к'о хектар моравске земље, нађени спонзори по политичкој линији, садњу сваког испратио и документовао Студио Б, а градоначелнику Драгану Ђиласу уредништво "Времена" доделило и награду за унапређивање институција. Добро је, ипак тај булевар реконструкцијом није изашао из старог периметра – да су га, реформски и у складу с европским стандардима, скренули према Звезданом гају, никад, никад. А томе склони јесу.

А ДА СЕ ВРАТЕ "ДАРДАНЕЛИ": Много тога у земљи Србији је, иначе, 2010. било у хроничној реконструкцији, а Влада, засад, само у потенцијалној и ничим изазваној. Можда ће је и реконструисати, по најавама, скоро као Црвену звезду, мада нема назнака да ће она добити Роберта Просинечког. И председник Тадић отишао на реконструкцију тетиве, која му је пукла на кошарци, а не у шпартању Србијом, или пред ТВ камерама, пред које тако често излази. Неке реконструкције у Србији трају дуже него што је трајала изградња онога што се реконструираше. Ето, на пример, зграда Управе фондова подигнута је, ако слабо знање не вара, 1902-1903, на месту старе кафане Дарданели. ("Када су маја 1901. радници дошли да поруше кафану Дарданели, цео Београд је устао на ноге.") Народни музеј, који је сада у тој згради некадашње Управе фондова,

реконструише се петоструко дуже. Девет година је прошло од покретања иницијативе за реконструкцију (2001), осам година од када је на иницијативу Зорана Ћинђића организовано донаторско вече за ту сврху (2002), седам година од када је (2003) Народни музеј затворио своју сталну поставку. Сад је почела јавна расправа о архитектонском решењу Владимира Лојанице – на коју је мало ко дошао, а један од учесника протествовао што се тако далекосежни посао збрзава.

Прва реконструкција ентеријера Народне библиотеке Србије започела је у новембру 2007, прво отварање реконструисане зграде најављено је за јул 2008. године, као други термин отварања помињан је 28. фебруар 2009. године, сад најављују завршетак за 2011.

Музеј савремене уметности је још 2002. године у складу са Законом о јавним набавкама урадио студије адаптације, реконструкције-доградње. Не зна се тачно ни од када реконструкција траје – у Министарству културе новинама кажу од 2006, у Музеју веле, од 2008.

Да, приватизација издавачке куће Просвета је коначно поништена, она је после много месеци избављена из приватних руку, па је и она у реконструкцији.

Да то није неки програм – да читаве генерације завршавају школовање а да нису виделе ниједан експонат у Народном музеју?

ТРАГЕДИЈА И САПУНИЦА: Сви се чуде због "естрадизације" јавног живота, што цела Србија гледа како се познати пљују и спопадају на ријалити шоу "Фарми". Поред очитог снижавања јавног укуса, са естраде су долазиле и вести о трагичним романескним случајевима у којима су се, под лупом повлађивања воајерској радозналости публике, пластично показивали многи елементи наше колективне неурозе: поремећени друштвени, породични и лични односи, разорене породице, наркоманија, па и она општија карактеристика депресије, присутније него што се примећује, која показује, како би то рекао психијатар Владета Јеротић, да је самоубица потенцијални убица.

Једна таква трагична прича је одјекнула 16. марта око 16.30, када су се из стана број 12 у Никшићкој улици 6, на Вождовцу, чула два тупа звука. Певачица Ксенија Пајчин и њен дечко манекен Филип Каписода пронађени су мртви. Ксенија је убијена с леђа, хицем у потиљак, из непосредне близине. Излазна рана на Филиповој глави говори да је он себи пуцао у уста.

Познати пар неколико пута се у јавности свађао, прекидао и обнављао везу, а детаљи су неретко завршавали у таблоидима. Њихови последњи дани били су обележени бурним и драстичним променама расположења и насиљем, а један Ксенијин ТВ наступ наводио је на помисао да је она "на нечему". Комшије су једном звале полицију због насиља. Нико није приведен, а неки кажу да до трагедије можда не би дошло да јесте.

Или узмимо онај трагичан случај рођака Пека Дапчевића, власника бројних локала, који је раније довођен у везу с разним контроверзним људима, који се одиграо испред

Година у којој су забранили пушење

Пише: Милан Милошевић
петак, 31 децембар 2010 18:55

познатог ресторана Мадера у коме седе политичари, директори, и уопште, свет познатих.

Ту је на Љубомира Дапчевића (58) и његову ћерку из другог брака Милицу Дапчевић (21) у суботу 13. новембра око 17.30 испалила четири смртоносна метка Љубомирова бивша супруга Љиљана Митић (60). Љиљана је, наводно, у Љубомира пуцала пребацујући му да је крив за смрт од наркоменије њиховог заједничког сина Андрије, рођеног 1977, а у његову ћерку Милицу из следеће освете.

Љиљана је нешто касније скочила у Саву с Бранковог моста, вода ју је носила чак до Панчевачког моста, где су је полусвесну из воде извукли алас Иво Андрејић и Ренато Грбић, власник ресторана крај Дунава Коноба, коме је то, како је изјавио, било 22. спасавање дављеника. Љиљана Митић је умрла у Ургентном центру у Београду 20. новембра око два ујутру од хипотермије.

Други "естрадни" случајеви били су "пословне природе": Џају још јуре због продаје фудбалера, а против Цеце, Арканове удовице, наводно због сличне ствари већ осам година припремају оптужницу.

Почетком децембра због провале у виле познатих спортских радника на Сењаку ухапшен је син бившег министра полиције Баце Стојичића, оног што су га убили у ресторану Мама миа, па убица није пронађен.

У судским хроникама 2010. развлачили су се иначе стари крупни случајеви, који су стизали нове. Газда Језда (сећате ли се Југоскандика из деведесетих, и херц апарата) крајем марта је изручен Србији. У мају је поново расправљано о афери "Сателит", у којој бивши министар одбране Првослав Давинић тврди да није одговоран. Почетком октобра оптужена је Марија Рашета за злоупотребу положаја током реконструкције (видети горе) Терминала 2 и ВИП салона на београдском аеродрому у процесу који се вуче од 2004. У јуну је ухапшен бивши директор Железнице Шаранчић кога полиција сумњичи да је оштетио буџет за 1.240.000 евра. У августу је ухапшен Томислав Ђорђевић, бивши власник Меридијан банке и још шест особа због наводних злоупотреба у приватизацији.

Крајем августа Србији је изручен Сретко Калинић, претходно упуцан у Хрватској, што је први случај изручења хрватског држављанина другој земљи, а потом је у јуну ухапшен и Милош Симовић, припадник Земунског клана, наводно приликом покушаја илегалног преласка из Хрватске у Србију, што нико не верује. Очекује се да се понови процес против њега, а најављује се и истрага о политичкој позадини убиства премијера Ђинђића. Крајем марта у шуми поред аутопута Београд–Загреб, у близини предузећа Икарбус, пронађено је закопано оружје за које се сумња да је украдено из полицијске станице Стари град у улици Мајке Јевросиме 5. октобра и да су га ту закопали припадници Земунског клана.

Било је много вести о "крими-глобализацији": Јоци Амстердаму изречена максимална казна. У мају италијанска полиција ухапсила Радована Јелушића за кога се претпоставља да је "мозак" групе Пинк Пантер, која је до сада у 152 пљачке однела

накита у вредности од 250 милиона евра. О Шарићима видети посебан текст у овом блоку. Јављено је и о погибији тројице српских телохранитеља у Боливији...

Поред лова на крупне рибе јавност се узбуђивала и државни врх скакао на ноге и због тога што васпитно запуштена генерација Р дивља по улицама и стадионима (видети доле).

Да нешто опасно насилничко чучи испод наше транзиционе сиротињске разузданости, на драстичан начин говорила је она вест о керуши Мили којој су одсечене све четири шапе. Пошто се овде сваки проблем забашурује пропагандним кампањама, брзо је организована набавка специјалне протезе која треба да олакша пасји живот. А требало је звати психијатре.

КОЈИ ГУВЕРНЕР: Политичке хронике 2010. нису излазиле из клишеа. Као да ником није изгледало да је дотле дошло да се мора продати и крава музара, кад објавише да ће продати Телеком, за који кажу да траже 1,4 милијарде долара. Да наша јавност детињасто заобилази далекосежне тешке теме показало се када је гувернер Народне банке Радован Јелашић крајем марта из личних разлога и без притисака поднео оставку, а новом гувернеру Дејану Шошкићу предао дужност у четвртак 29. јула. Вест није "живела" ни до суботе. Србија је ваљда изузетак по томе што одлазак гувернера никог није узбудио. Другде би се тресле берзе. Домаћа јавност готово летаргично прима вести о томе како грчки, шпански, португалски и ирски дугови тресу Брисел и покрећу таласе социјалних конфликта у Европи у коју смо кренули као у обећану земљу.

Група интелектуалаца тражила да се распише референдум против уласка Србије у НАТО. Нема коментара. Напредњаци скупили милион потписа за ванредне изборе, па им, наводно, одговорили: "Шта, само милион?"

Били локални тест-избори у Аранђеловцу, испољена сумња да је било изборне крађе у Бору... Испоставило се да око 10.000 функционера није доставило имовинске карте. Штампач открила да министар Оливер Дулић има фирме које послују с државом, али је после стигло тешко одбрањиво саопштење да он није у конфликту интереса јер фирме нису пословале с његовим министарством.

МУФТИЈА И ПОЛИТИКА: Нешто већа напетост осетила се у Новом Пазару, где су почетком септембра четири полицајца лакше повређена током протеста 1500 верника лојалних Исламској заједници у Србији, коју предводи главни муфтија Муамер Зукорлић. Нереди су избили због изградње обданишта на (бившој?) вакуфској земљи, које се гради средствима Европске инвестиционе банке. Демонстранти су тврдили да се обданиште гради на земљишту које припада вакуфу, а које је одузела комунистичка власт након Другог светског рата. Начелник Градске управе Новог Пазара Сулејман Ницевић пак изјављује медијима да је спорну парцелу општина 1982. године купила од Исламске заједнице за тадашњих 754.510 динара, и да је она од тада у власништву града. Пре тога, у Новом Пазару је било напетости после јунског избора за Националне савете националних мањина око формирања бошњачког Националног већа у Санџаку. Потом је дошло до сукоба око избора реис-ул-улеме Исламске заједнице Србије Адема Зилкића за

члана владине комисије за веронауку уместо професора Мерлуда Дудића, који је до сада био члан у тој комисији, а за кога се у медијским извештајима каже да подржава концепт Исламске заједнице Зукорлића. У Министарству вера наглашавају да се Зукорлић са терена вере упустио на терен политике. Сам Зукорлић је касније најавио да ће подржати формирање нове политичке партије.

СУДСКА САГА: Настављена је агонија око реизбора судија која је почела у децембру 2009. када је објављено да се подвлачи реформска црта и да се судство прочишћава. Онда је уследила реакција Друштва судија, адвоката, заштитника грађана. Брисела... И БИА се почетком године огласила преко изјаве једног свог челника да није утицала на избор судија. Уставни суд је интервенисао два пута, прво је у мају наложио Високом савету судства да сваком судији изда појединачно решење, а не једно идентично решење за 837 неизабраних судија, а онда је Уставни суд усвојио жалбу једног неизабраног судије, поништио две одлуке Високог савета судства о његовом случају и наложио Високом савету судства да понови поступак избора. То би могао бити преседан на основу кога ће се жалити остали.

Испоставило се да је та реформска операција изведена уз кршење важних судских начела: права на правичан поступак (равноправност, контрадикторност, јавност).